

Programma Economie 2025-2028

gemeente
Stichtse Wacht

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Kaders	4
2.1. Thema of thema's	4
2.2. Het gebied	4
2.3. Programmaperiode	4
2.4. Programmatype	4
2.5. Programmaplicht	4
2.6. Samenwerking en participatie	4
3. Doelstellingen	6
3.1. Doelstellingen	6
3.2. Doelenboom	8
3.3. Maatregelen	9
4. Situatieschets	11
4.1. De nulmeting	11
4.2. Trends	13
4.3. Activiteiten andere overheden	14
4.4. Integrale ruimtevraag	14
4.5. Stakeholders en andere belanghebbenden	14
5. Ondersteuning	15
5.1. Economisch	15
5.2. Communicatie	15
5.3. Participatie	15
5.4. Juridisch	15
5.5. Toetsing MER-plicht	15
5.6. Risico analyse	15
6. Monitoring	16
6.1. Voortgang van maatregelen	16

1. Inleiding

Ondernemers zijn de motor achter onze economie. Zij zorgen niet alleen voor banen voor onze inwoners, maar zorgen ook voor innovatie en nieuwe technologieën. Zij staan vaak aan de lat voor oplossingen van maatschappelijke problemen op het gebied van duurzaamheid of digitalisering. Ze brengen ook leven in de brouwerij (soms zelf letterlijk) en dragen zij bij aan levendige centra en bedrijventerreinen. Veel van de ondernemers in Stichtse Vecht zijn daarbij ook lokaal verankerd en leveren een belangrijke bijdrage als sponsor van de sportclub of als financier van maatschappelijke evenementen.

Tegelijkertijd is ondernemen er de afgelopen jaren niet makkelijker op geworden. Zo zorgen geopolitieke verhoudingen voor onzekerheid en barrières. Niet alleen de oorlogen over de hele wereld, maar ook de internationale handelconflicten zetten de internationale markt op scherp. Daarnaast liggen er grote uitdagingen op het gebied van de energietransitie, klimaatverandering, digitalisering en globalisering.

Deze mondiale ontwikkelingen hebbe ook regionale gevolgen. Binnen de Provincie Utrecht proberen we deze uitdagingen een plek te geven. In samenwerking met andere gemeenten binnen de U10, maar ook met de Economic Board Utrecht, de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij en tal van andere organisaties houden we koers naar een Metropool Regio Utrecht. Vanuit deze organisaties worden (inter)nationale relaties aangehaald. Wel worden geschikte regionale locaties voor bedrijven gezocht. Samen hebben onze positionering op verschillende onderwerpen geconcretiseerd en hebben we op innovatie gerichte investeringen gedaan.

Binnen dat internationale en regionale kader schrijven we dit programma Economie. Dit programma bouwt daarbij niet alleen voort op de Omgevingsvisie en het coalitieakkoord, maar ook op het vorige programma economie (2020-2023). In dit programma stonden een Krachtig Ondernemersklimaat, Toekomstbestendigheid en een Grotere Aantrekkingskracht van onze gemeente centraal. Gedurende de looptijd van dit programma is er een akkoord bereikt over het internet in het buitengebied, zijn er plannen uitgewerkt voor de verlevendiging van de centra van Maarssen-Dorp, Breukelen en Loenen aan de Vecht. Evenzo hebben we de visie voor bedrijventerreinen verder ontwikkeld en hebben we het organiserend vermogen van onze ondernemers vergroot wat onze samenwerking heeft verbeterd. Het nieuwe programma Economie bouwt voor op deze en andere resultaten van het vorige programma.

In dit programma worden allereerst de kaders van dit programma, bedoeld binnen de Omgevingswet, geschetst. Vervolgens is er een korte schets van de Economie in Stichtse Vecht waarna de doelstellingen en maatregelen worden besproken.

2. Kaders

2.1. Thema of thema's

Dit programma heeft betrekking op de economie van de gemeente Stichtse Vecht. Daarmee wordt bedoeld alle ondernemers die gehuisvest zijn in de gemeente Stichtse Vecht of hier activiteiten ontplooiën. Dit programma heeft geen betrekking op agrarische ondernemers, zij komen aan bod in het programma Landelijk Gebied, waarin aandacht wordt besteed aan een Vitaal Platteland. Ook worden toerisme en recreatie niet in dit programma behandeld, maar in de nota Waardevol Toerisme. Bereikbaarheid is voor onze ondernemers belangrijk. Daarom krijgt dat een plek in het Mobiliteitsprogramma.

We onderschrijven daarnaast de krapte op de arbeidsmarkt. Deze is in alle sectoren binnen de economie voelbaar en speelt ook in Stichtse Vecht een grote rol. Omdat wij, naast Nyenrode, geen vervolgonderwijs hebben in de vorm van een MBO of HBO sluiten wij op dit punt aan bij andere regionale initiatieven. Met betrekking tot mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden er vanuit het sociaal domein (Werkgever Servicepunt, Kansis) verschillende initiatieven ontplooid. Dat maakt dat wij in dit programma niet in zullen zetten op het thema arbeidsmarkt.

2.2. Het gebied

Het gebied betreft het volledige grondgebied van de gemeente Stichtse Vecht.

2.3. Programmaperiode

De doelstellingen van dit programma hebben betrekking op de periode van 2025 tot en met 2028. Doordat meerdere maatregelen ruimtelijke impact hebben zullen deze ook na de periode van dit programma nog doorlopen. Voor sommige onderdelen starten we in een bepaalde kern of op een bepaald bedrijventerrein. Daar doen we ervaring op met de effectiviteit van onze maatregelen en de doorlooptijd van onze acties. Op basis daarvan kunnen we de doelen voor het tweede deel van de uitvoering van dit programma beter bepalen. Daarom zullen we eind 2026 dit programma herijken en de doelen voor het tweede deel van deze programmaperiode vaststellen.

2.4. Programmatype

Het is een onverplicht programma, zonder wettelijke taken of afstemmingstaken, zoals bedoeld in de Omgevingswet.

2.5. Programmaplicht

Er zijn geen omgevingswaarden uit de Omgevingswet die direct relevant zijn voor dit programma. Indirect kunnen ondernemers invloed hebben op omgevingswaarden, maar kaderstellende uitspraken doet dit programma niet met betrekking tot die omgevingswaarden.

2.6. Samenwerking en participatie

Het programma bouwt voort op het vorige Programma Economie (2020-2023) en de Visie Bedrijventerreinen (2019). Ook hebben de Nota Horeca (Q1 2025) en de Strategische Verkenning Breukelen een belangrijke relatie met dit programma. Daarnaast is rekening gehouden met provinciale en regionaal beleid zoals het Integraal Ruimtelijk Perspectief van de U10 (vastgesteld door de raad) en de Omgevingsvisie van de Provincie Utrecht.

Bij de totstandkoming is dit document naar verschillende ondernemers en ondernemersverenigingen gestuurd in de gemeente Stichtse Vecht. Zij hebben een maand de tijd gehad om hier op te reageren. De OVSV heeft als belangenbehartiger van alle ondernemers in onze gemeente vervolgens een reactie ingediend. Hierbij is zij ingegaan op de rol van de gemeente in regionale besluitvormingsprocessen en heeft zij de rol benadrukt van ondernemers voor de lokale arbeidsmarkt. Deze input is verwerkt in het uiteindelijke programma.

2.7. Ambities uit de Omgevingsvisie

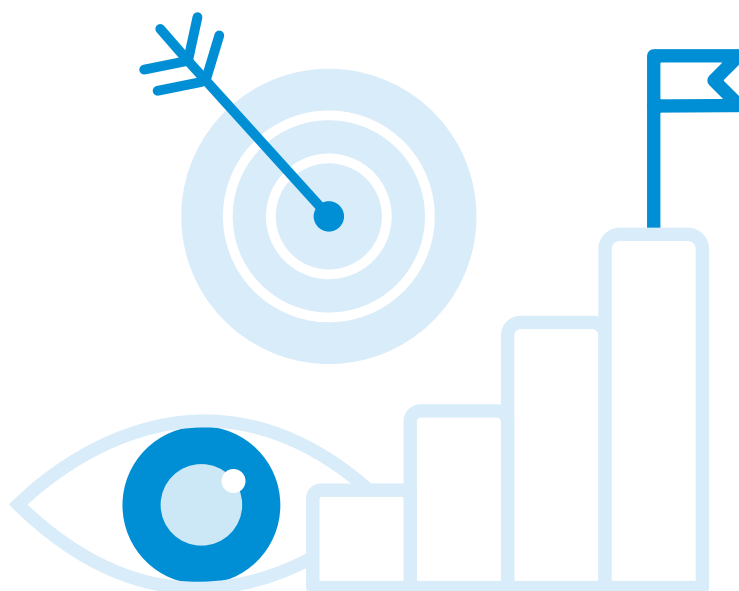
In de Omgevingsvisie staan twee opgaven die een plek krijgen in dit programma. De eerste betreft het zoeken naar meer ruimte voor de uitbreiding van bedrijven, zowel op bestaande als nieuwe bedrijventerreinen. De andere is de het bieden van mogelijkheden voor ontwikkelruimte aan lokale en kleine ondernemers. Naast de ambities uit de Omgevingsvisie zijn er doelstellingen die voortkomen uit het collegeprogramma. Deze laten zich vatten in de volgende doelen en subdoelen:

1. We brengen focus aan in het programma economie

- We willen ondernemers de ruimte beiden om te ondernemen en bij te dragen aan maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente;
- We willen zorgen voor een gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat;
- Om ondernemers goed te faciliteren met het runnen van hun bedrijf, is het belangrijk goed met hen samen te werken, groot en klein.

2. We verbeteren de dienstverlening aan ondernemers

- We bieden ondersteuning bij de samenwerking tussen ondernemers;
- We willen bedrijventerreinen goed onderhouden;
- We versterken het ondernemersloket in de vorm van accountmanager bedrijven.

3. Doelstellingen

3.1. Doelstellingen

Op basis van de voorgaande hoofdstukken hebben we voor dit hoofdstuk een aantal doelen geformuleerd. Deze vormen samen een doelenboom (*paragraaf 3.2*), waaraan ook weer verschillende maatregelen worden gehangen (*paragraaf 3.3*), om de doelen te bereiken. De doelen zijn onder andere opgehangen aan de 'Snelle' en 'Langzame' Vecht, termen die corresponderen met de Omgevingsvisie.

3.1.1. Ruimte om te ondernemen aan de Snelle Vecht

De bedrijventerreinen in Stichtse Vecht staan voor een flinke opgave. De volgende trends zorgen ervoor dat verschillende bedrijventerreinen komende jaren onder handen moeten worden genomen:

- Als maatschappij zitten wij midden in een energietransitie waar bedrijventerreinen aan bij moeten dragen. Denk aan zonnepanelen, e-hubs, restwarmte gebruik etc;
- Klimaatverandering speelt een grote rol in hoe wij om dienen te gaan met onze omgeving. Denk aan hittestress, extreme regenval en klimaatadaptatie;
- Digitalisering in de productieprocessen zullen steeds digitaal en autonomer worden. Goed internet is daarbij cruciaal;
- Er is schaarste aan ruimte om te groeien als bedrijf. En als die ruimte er al is kan deze vaak niet worden benut door uitdagingen met betrekking tot netcongestie;
- De circulaire economie wordt steeds belangrijker. Door de ontwikkelingen wereldwijd is het noodzakelijk grondstoffen her te gebruiken en steeds beter te letten op de footprint die zij achterlaten met hun producten;
- De bereikbaarheid van bedrijventerreinen staan onder druk.

Om ontwikkelingen op onze bedrijventerreinen te stimuleren en te helpen bij deze trends is het zaak dat de bestaande bedrijventerreinen op een toekomstbestendige manier worden ingericht en georganiseerd, passend binnen de visie Bedrijventerreinen. Het fundament moet op orde komen, voordat we verder bouwen. Dat betekent dat wij gaan werken aan de volgende subdoelen:

1. Realisatie E-hubs en virtueel net bedrijventerrein Breukelerwaard;
2. Vergroening Bedrijventerrein, startend met Portengense Brug;
3. Revitalisering bedrijventerreinen, (onderhoud, wegen, riool, verlichting) startend met Portengense Brug;
4. Verhogen organisatiegraad ondernemers op bedrijventerreinen;
5. Verkenning mogelijkheden Circulaire Economie Stichtse Vecht.

Wij kiezen hierbij specifiek om te starten met bedrijventerreinen Portengense Brug en Breukelerwaard. De eerste is gekozen vanwege de bredere uitdagingen die spelen op het terrein en de klachten die daar reeds binnenkomen. Denk hierbij aan de wateroverlast en de staat van de openbare Ruimte. Op de Breukelerwaard zien we veel enthousiaste ondernemers die aan de slag willen om het bedrijventerrein te verbeteren. Na de aanpak op de Breukelerwaard en de Portengensebrug worden deze acties ook uitgerold over de andere bedrijventerreinen. Bij de herijking in 2026 zullen we daar op terug komen.

De Verkenning naar Circulaire Economie in Stichtse Vecht zal ingaan op de ruimte die er nodig is voor de circulaire economie, of er bedrijven in Stichtse Vecht gevestigd zijn of kunnen worden die hier aan bij dragen en wat de rol van het Circulair Ambachtscentrum (afvalbrengstation in Breukelen) kan zijn. Ook de rol van de gemeente bij deze ontwikkelingen en versterking van de circulaire economie wordt onderzocht.

3.1.2. Levendige centra aan de Langzame Vecht

Voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid in onze kernen zijn levendige centra van groot belang. De vaak historische kernen met winkels en horeca zijn het kloppende hart van onze gemeente, waar mensen samen komen om te winkelen, ontspannen en ontmoeten.

De centra staan echter onder druk door een aantal trends en ontwikkelingen:

- Consumenten kopen steeds meer online. Daardoor is er minder klandizie voor 'traditionele winkels', maar hebben horecazaken bijvoorbeeld ook steeds meer concurrentie van maaltijdbezorgers;
- Huurprijzen van detailhandel en horeca gaan omhoog, waardoor het steeds minder aantrekkelijk wordt om een eigen zaak te starten. Daarbij komt dat ook de energiekosten de afgelopen jaren zijn gestegen
- In onze grote kernen als Breukelen, Maarssen-Dorp en Loenen ontbreekt het aan een goed plan voor het centrum. Daarom zijn er soms problemen met parkeren, vindt versnippering plaats en vallen er gaten in centrumgebieden.

Daarmee dreigt op termijn leegstand en verloedering van onze centra. Daarom faciliteren en investeren we als gemeente in de toekomst van onze kernen middels de volgende subdoelen:

1. Vertaling Nota Horeca naar tijdelijk Omgevingsplan;
2. Centrumnota per kern, startend met Breukelen om bovenstaande uitdagingen het hoofd te bieden;
3. Aanpak Leegstand.

Met deze subdoelen hopen we verder bij te dragen aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van onze centra. We beginnen daarbij met Breukelen, omdat ondernemers daar al een eerste aanzet voor hebben gedaan. De BIZ Breukelen gaat een Ambitie- en Actieagenda voor Breukelen centrum opstellen. Als gemeente dragen we hier financieel aan bij met inzet van ambtenaren. We trekken samen op om tot een breed gedragen én uitvoerbare Ambitie- en Actieagenda te komen, die tevens de kern is voor een centrumnota voor dit gebied. Bij de herijking evalueren we dit proces en bekijken of we in samenwerking met deze kernen ook voor Maarssen-Dorp en Loenen aan de Vecht een centrumnota kunnen opstellen.

Een ander punt bij de herijking betreft de aanpak van leegstand naar aanleiding van structureel overleg met pandeigenaren en BIZ'zen, en wat de rol van de gemeente daarin zou moeten zijn.

3.1.3. Uitbreiding bedrijventerrein Breukelerwaard (Masterplan Breukelerwaard)

Uit onderzoeken van de provincie en de U10 blijkt dat we in onze provincie nog tientallen hectaren nodig hebben voor onze bedrijven. Niet alleen om nieuwe en bestaande bedrijven extra ruimte te bieden, maar ook om bedrijven die in woonwijken of recreatiegebieden zitten te verplaatsen. Om de bereidheid en mogelijkheden van deze verplaatsingen te bepalen is wel verder onderzoek nodig, een verplaatsingsonderzoek. De uitkomsten van dit onderzoek zullen verwerkt worden in de herijking voor 2026.

De locatie van de Breukelerwaard is daarbij zeer geschikt, gelegen naast de A2, het spoor en op de corridor tussen Utrecht en Amsterdam. Een uitbreiding van dit terrein in noordelijke richting past in de ambities voor Breukelen-West en biedt de nodige ruimte. Daarvoor is een aanpassing van de op- en afrit op de A2 wel randvoorwaardelijk vanuit de provincie. Daarom nemen we dat ook op in onze doelen. Dat leidt tot de volgende subdoelen:

1. Uitbreiding bedrijventerrein Breukelerwaard mogelijk maken binnen gebiedsontwikkeling Breukelen-West (als onderdeel van het Masterplan Breukelen);
2. Verkenning mogelijke verplaatsing en centralisatie bedrijven die nu op lastige locaties zitten;
3. Verbeteren op- en afrit afslag 5 A2 (Breukelen).

3.2. Doelenboom

Wanneer de vorige paragrafen worden samengevat ontstaat de volgende doelenboom:

1. Ruimte om te ondernemen aan de Snelle Vecht

- Realisatie E-hubs en virtueel net bedrijventerrein, startend met de Breukelerwaard;
- Vergroening Bedrijventerrein, startend met Portengense Brug;
- Revitalisering bedrijventerreinen, (onderhoud, wegen, riool, verlichting) startend met Portengense Brug;
- Verhogen organisatiegraad ondernemers op bedrijventerreinen;
- Verkenning mogelijkheden Circulaire Economie Stichtse Vecht.

2. Levendige dorpscentra aan de Langzame Vecht

- Vertaling Nota Horeca naar tijdelijk Omgevingsplan;
- Centrumnota per kern, startend met Breukelen;
- Aanpak Leegstand.

3. Uitbreiding bedrijventerrein Breukelerwaard

- Uitbreiding bedrijventerrein Breukelerwaard mogelijk maken binnen gebiedsontwikkeling Breukelen-West;
- Verkenning verplaatsing en centralisatie bedrijven die nu op lastige locaties zitten;
- Verbeteren op- en afrit afslag 5 A2 (Breukelen).

3.3. Maatregelen

Om de doelen uit de doelenboom te realiseren zijn maatregelen bij de doelen en subdoelen geïdentificeerd. Die staan hieronder weer gegeven.

1. Ruimte om te ondernemen aan de Snelle Vecht

- **Realisatie E-hubs en virtueel net, startend met Breukelerwaard**

Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1. Afronding onderzoeksmogelijkheden EHUB Corridor	Q1 2025	€ 50.000
2. Aanvragen subsidie bij de Provincie	Q1 2025	€ 0
3. Committeren van partijen	Q2 2025	€ 0
4. Intentieverklaring opstellen	Q3 2025	€ 0

- **Vergroening Bedrijventerrein, startend met Portengense brug**

Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1. Mogelijkheden onderzoeken bedrijventerrein Portengen	Q1 2025	€ 50.000
2. Subsidie mogelijkheden binnen de gemeente, provincie en waterschap onderzoeken	Q2 2025	€ 0
3. Committeren van partijen	Q4 2025	€ 0
4. Intentieverklaring opstellen	Q1 2026	€ 0

- **Revitalisering bedrijventerreinen, (onderhoud, wegen, riool, verlichting) startend met Portengense Brug**

Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1. Actualisatie huidige onderzoeken Portengense brug	Q4 2024	€ 50.000
2. Opstellen startnotitie Portengense brug	Q4 2024	€ 0
3. Draagvlak creëren onder de ondernemers	Q2 2025	€ 0
4. Opnemen in de kadernota voor 2026, voorbereiding januari 2025	Q2 2025	€ 0

- **Verhogen organisatiegraad ondernemers op bedrijventerreinen**

Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1. Startkapitaal creëren voor vereniging ondernemers in bijvoorbeeld een BIZ, vereniging, parkmanagement (Startend met de Portengense brug)	Q2 2025	€ 30.000
2. Startevenement organiseren voor ondernemers van alleen het bedrijventerrein	Q3 2025	€ 20.000
3. Blauwdruk bieden voor organisatiegraad (denk aan BIZ model, vereniging structuur)	Q3 2025	€ 5.000

- **Verkenning mogelijkheden Circulaire Economie Stichtse Vecht**

Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1. Opleveren verkenning circulaire Economie Stichtse Vecht	Q2 2025	€ 30.000

2. Levendige dorpscentra aan de Langzame Vecht

- **Vertaling nota Horeca naar Omgevingsplan**

	Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1.	Nota Horeca vaststellen	Q1 2025	€ 25.000
2.	Communiceren over nieuwe Nota Horeca	Q1 2025	€ 0
3.	Aanvullen tijdelijk Omgevingsplan met juridische regels Horeca	Q2 2025	€ 0

- **Centrumnota per kern, startend met Breukelen**

	Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1.	Notitie Centrumnota Breukelen	Q3 2025	€ 0
2.	Aanbesteding bureau dat centrumnota op kan stellen	Q3 2025	€ 0
3.	Centrumnota Breukelen opstellen in samenspraak met BIZ	Q4 2025	€ 25.000
4.	Communiceren over nieuwe Centrumnota Breukelen	Q1 2026	€ 0

- **Aanpak leegstand**

	Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1.	Overlegstructuur opzetten met BIZ-zen/ winkeliersverenigingen en pandeigenaren	Q1 2025	€ 0
2.	Structureel overleg met BIZ-zen/ winkeliersverenigingen en pandeigenaren	Q2 2025	€ 0
3.	Verkenning leegstandsverordening	Q2 2025	€ 0

3. Uitbreiding Bedrijventerrein Breukelerwaard

- **Uitbreiding bedrijventerrein Breukelerwaard mogelijk maken binnen gebiedsontwikkeling Breukelen-West**

	Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1.	Opleveren Masterplan Breukelen, waarmee onder andere onderzocht wordt tot hoe ver en onder welke voorwaarden het bedrijventerrein kan uitbreiden	Q4 2025	€ 250.000
2.	Juridisch mogelijk maken ontwikkeling, middels aanpassing omgevingsplan en sluiten overeenkomsten met private en publieke partijen	Vanaf Q4 2026	€ 100.000

- **Verkenning verplaatsing en centralisatie bedrijven die nu op lastige locaties zitten**

	Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1.	Verplaatsingsonderzoek	Q1 2025	€ 50.000

- **Verbeteren op- en afrit afslag 5 A2 (Breukelen)**

	Maatregel	Planning	Indicatieve kosten
1.	Onderzoek afrit 5 A2 – Breukelen	Q4 2024	€ 100.000

4. Situatieschets

4.1. De nulmeting

In dit hoofdstuk beschrijven we de huidige situatie van de economie binnen Stichtse Vecht.

Bedrijven

De gemeente Stichtse Vecht heeft op 10-5-2024 10.292 bedrijven. Deze bedrijven zijn op basis van hun SBI-codes onder te verdelen in verschillende branches. Deze zijn hieronder weergegeven, om ze op die manier ook vergelijkbaar te maken met Nederland:

Bedrijfs categorie	Verdeling NL	Verdeling Stichtse Vecht
Landbouw, bosbouw en visserij	3,3%	2,3%
Delfstoffenwinning	0%	0%
Industrie	3,6%	2,8%
Energievoorziening	0,1%	0,1%
Waterbedrijven en afvalbeheer	0,1%	0,1%
Bouwnijverheid	10,8%	11,6%
Handel	13,2%	11,4%
Vervoer en opslag	2,8%	2,6%
Horeca	3,5%	2,7%
Informatie en communicatie	5,1%	5,4%
Financiële dienstverlening	3,4%	4,4%
Verhuur en handel van onroerend goed	1,6%	2,1%
Specialistische zakelijke diensten	19,5%	24,1%
Verhuur en overige zakelijke diensten	5,2%	5,8%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	0,2%	0,2%
Onderwijs	5,7%	5,9%
Gezondheids- en welzijnszorg	11%	9%
Cultuur, sport en recreatie	5,6%	4,9%
Overige dienstverlening	5,2%	4,6%

Tabel 1: sectorale verdeling bedrijven Stichtse Vecht ten opzichte van Nederland

In tabel 1 is te zien dat de sectorverdeling van Stichtse Vecht in grote lijnen de sectorverdeling van de rest van Nederland volgt. De sectoren 'Specialistische Zakelijke diensten' en 'Financiële instellingen' zijn oververtegenwoordigd, waarschijnlijk door een relatief groot aantal ZZP'ers op dat vlak in onze gemeente. Detailhandel, Horeca en Cultuur, Sport en Recreatie zijn juist (marginaal) kleiner. Gezien het toeristische karakter van Stichtse Vecht had een oververtegenwoordiging van deze sectoren verwacht mogen worden. De sector bouw is in Stichtse Vecht groter dan landelijk, hier is geen directe verklaring voor gevonden.

Stichtse Vecht kent een gezonde mix aan bedrijven die we willen koesteren. Er is geen sector die er in onze gemeente uitspringt. Dat maakt onze economie flexibel en wendbaar.

Banen

De gemeente Stichtse Vecht herbergt relatief weinig banen. Per 1.000 inwoners zijn dat er 500,4, terwijl het landelijk gemiddelde op 704 ligt. Tegelijkertijd is de werkloosheid in Stichtse Vecht (3,0%) lager dan het landelijk gemiddelde (3,6%). Ondanks dat er relatief weinig mensen binnen de gemeentegrenzen werken hebben dus relatief veel inwoners in onze gemeente wel een baan. Stichtse Vecht is zogenoemd meer een 'woongemeente' dan een 'werkgemeente'. In tabel 2 is de verdeling van de banen per sector weergegeven, waar wederom de vergelijking met Nederland is gemaakt.

Bedrijfs categorie	Verdeling NL	Verdeling Stichtse Vecht
Landbouw, bosbouw en visserij	1,1%	0,5%
Delfstoffenwinning	0,1%	0%
Industrie	8,8%	4,7%
Energievoorziening	0,4%	0%
Waterbedrijven en afvalbeheer	0,4%	0%
Bouwnijverheid	4%	4,2%
Handel	16,4%	24,5%
Vervoer en opslag	4,5%	1%
Horeca	5,3%	7,8%
Informatie en communicatie	3,7%	7,8%
Financiële dienstverlening	3,3%	3,6%
Verhuur en handel van onroerend goed	0,8%	0,5%
Specialistische zakelijke diensten	6,6%	6,8%
Verhuur en overige zakelijke diensten	10,8%	8,9%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	6,8%	5,7%
Onderwijs	6,7%	8,9%
Gezondheids- en welzijnszorg	17,1%	11,5%
Cultuur, sport en recreatie	1,7%	1,0%
Overige dienstverlening	1,5%	1,6%

Tabel 2. Procentuele verdeling aantal banen

In tabel 2 zien we wederom weinig verschillen tussen de verdeling van banen in Stichtse Vecht en de verdeling in Nederland. De industrie levert hier minder banen, mede doordat er geen grote industriële bedrijven gevestigd zijn in dit deel van Nederland. De handel scoort daarentegen weer wat hoger, wat mogelijk te maken heeft met de logistieke ligging tussen Amsterdam en Utrecht. Deze ligging aan de grote infrastructuurbundels biedt zowel kansen als uitdagingen. Hiervoor zijn mobiliteitsmaatregelen echter verantwoordelijk, welke beschreven worden in het mobiliteitsprogramma. Ook op het gebied van de verdeling van de banen is sectoraal economisch beleid niet te rechtvaardigen.

Gemeente Stichtse Vecht is een woongemeente, waar veel inwoners buiten de gemeente werken. De banen die hier wel zijn koesteren we. Er is geen aanleiding om binnen dit programma maatregelen te treffen voor het aantrekken van extra werkgelegenheid.

4.2. Trends

In de economie zien we de afgelopen jaren verschillende trends opkomen die naar verwachting ook de komende periode nog een belangrijke rol zullen spelen. Deze spelen zich af op verschillende schaalniveaus:

Mondiaal

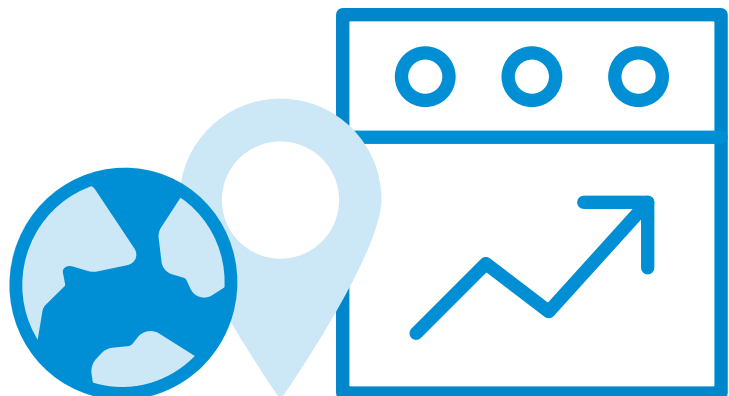
Op mondiaal niveau zien we dat digitalisering een steeds groter thema wordt. Hierbij gaat het niet alleen om robotisering die steeds meer arbeidsplaatsen vervangt, maar ook om de intrede van Kunstmatige Intelligentie in ons dagelijks leven. We zien op mondiale schaal ook een spanningsveld ontstaan tussen enerzijds de toenemende globalisering, en anderzijds de oplopende geopolitieke spanningen die juist zorgen voor meer protectionisme en 'zelfvoorzienende landen'. Met het laatste wordt bedoeld dat men niet meer afhankelijk wil zijn van producten uit het buitenland en weer meer zelf wil produceren.

Regionaal en nationaal

Binnen onze landsgrenzen zien we een steeds grotere nadruk op duurzaamheid en circulariteit. Deze thema's komen voort uit het klimaatakkoord en werken door in alle sectoren. Zo moet mobiliteit verduurzamen, worden producten circulair geproduceerd en komt er in de horeca meer aandacht voor vegetarisch voedsel. Door hun bedrijven te verduurzamen voldoen ondernemers aan (nieuwe) regelgeving, boren ze nieuwe markten aan en komen ze in aanmerking voor subsidies. Alle seinen lijken daarmee op groen te staan voor een duurzame transitie, alhoewel een consequent beleid van de overheid wel belangrijk blijft. Daarnaast speelt vergrijzing een steeds grotere rol. De krapte op de arbeidsmarkt wordt steeds groter doordat steeds meer medewerkers met pensioen gaan. Deze medewerkers worden ook ouder en hebben daardoor ook meer (mantel)zorg nodig wat de druk op het beschikbare arbeidspotentieel verder opvoert. Ondernemers moeten hier slim mee omgaan door processen te automatiseren of bijvoorbeeld te innoveren in een sector als de zorg.

Lokaal

Lokaal zien we dat het niet kunnen terugbetalen van coronasteun gevolgen heeft voor bedrijven. Verschillende kleine ondernemers konden het hoofd afgelopen jaren niet meer boven water houden en zijn failliet gegaan. Dit kan tot verrommeling leiden in het straatbeeld en in dorpscentra, doordat opeens een winkel of restaurant wegvalt. Deze verschraling aan voorzieningen zet bovendien de leefbaarheid van onze kernen onder druk. Aan de andere kant zien we juist een groeiende vraag naar bedrijfskavels op bedrijventerreinen. Dit komt onder andere door de opkomende vraag naar lokale producten en de opkomst van de circulaire economie. We zien hierin een lokale behoefte van een aantal hectaren, maar er is ook behoefte aan een regionaal bedrijventerrein. De locatie tussen Amsterdam en Utrecht en de nabijheid van Schiphol zorgen ervoor dat Stichtse Vecht populair is om te vestigen.

4.3. Activiteiten andere overheden

Andere overheden ontplooiën ook activiteiten voor ondernemers. Dit gaat over meerdere zaken.

Wet- en regelgeving

Op het gebied van wet- en regelgeving hebben provincie en Rijk aanvullende regels. Denk aan belastingregels, maar ook regels van de voedsel- en warenautoriteit of regels uit de omgevingsverordening van de provincie Utrecht.

Subsidies

Op het gebied van subsidies zijn er vanuit Rijk en provincie veel mogelijkheden, bijvoorbeeld om hun bedrijf te verduurzamen of om samenwerkingen met andere bedrijven en landen aan te gaan.

Samenwerking

Veel samenwerking tussen ondernemers wordt particulier opgezet. Daarnaast neemt Stichtse Vecht ook deel aan publiek-private samenwerkingen zoals de Economic Board Utrecht en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij waarmee we economische groei proberen te bevorderen. Dit doen we samen met ondernemers, andere overheden en kennisinstellingen.

4.4. Integrale ruimtevraag

Er zijn op veel verschillende plekken in onze gemeente bedrijven gevestigd. Deze bedrijven kunnen een grote ruimtelijke impact hebben, zoals logistieke bedrijven of supermarkten. Tegelijkertijd zijn er veel meer bedrijven met kleine ruimtelijke impact zoals een ZZP'er die werkt vanaf haar/zijn zolderkamer. Voor bedrijven met grote ruimtelijke impact zijn vaak separaat afspraken gemaakt in bestemmingsplannen die nu om worden gezet naar een omgevingsplan. Het programma Economie heeft geen betrekking op de integrale ruimtevraag met betrekking tot deze bedrijven. Dit zijn immers afwegingen die per bedrijf, locatie en kern kunnen verschillen.

Dat is anders in gevallen waar bedrijven zich clusteren, zoals centra van dorpen en bedrijventerreinen. Dat zijn locaties in onze gemeente waar de economische activiteiten beeldbepalend zijn en waarin om die reden goed samengewerkt moet worden met ondernemers, bezoekers, leveranciers, klanten en omwonenden. Belangrijke andere thema's/programma's die hier betrekking op hebben zijn bijvoorbeeld milieu, volkshuisvesting en mobiliteit. Voor deze specifieke gebieden zal het economisch perspectief afgewogen moeten worden tegen verschillende belangen.

4.5. Stakeholders en andere belanghebbenden

De belangrijkste stakeholders van dit programma zijn de ondernemers. Zij zijn de economie van Stichtse Vecht. Zij ontplooiën allerlei economische activiteiten die passen bij hun onderneming, van productie tot diensten, groot of klein en in verschillende milieucategorieën. Zij zijn vertegenwoordigd in verschillende belangenorganisaties die voor specifieke branches of locaties op komen. De OVSV is daarbij de gemeentebrede belangenorganisatie voor ondernemers.

Het werk van ondernemers heeft bijna altijd impact op de omgeving. Ze zorgen voor een leefbare kern en brengen banen naar de regio. Anderzijds kunnen ze zorgen voor extra congestie of een overbelast milieu. Dat betekent dat de belanghebbenden naast de ondernemers eigenlijk alle inwoners en bezoekers van Stichtse Vecht zijn. Dit staat nog los van andere organisaties zoals overheden, semi-overheden en niet-gouvernementele organisaties. Zogezegd kan gesteld worden dat alle partijen die geen ondernemer zijn, secundair belanghebbend zijn.

5. Ondersteuning

5.1. Economisch

De maatregelen zijn vertaald naar een financiële bijdrage vanuit de gemeente. Ondernemers zullen echter ook belang hebben bij de maatregelen die worden uitgevoerd. Daarmee verwachten we ook dat zij een bijdrage zouden kunnen leveren aan deze maatregelen. Hoe hoog die bijdrage is en voor welke maatregelen dit specifiek geldt, moet nader worden onderzocht. Hier zal bij de herijking en de monitoring verder op in worden gegaan.

5.2. Communicatie

De belangrijkste stakeholders met betrekking tot de uitvoering van dit programma zijn uiteraard de lokale ondernemers. Daarnaast delen we dit programma ook met andere overheden en stakeholders.

5.3. Participatie

Met betrekking tot participatie is dit document aan verschillende ondernemers en ondernemersverenigingen gestuurd. De OVSV heeft hier, als algemene ondernemersvereniging in de gehele gemeente Stichtse Vecht op gereageerd. De input van hen is verwerkt in dit programma. Na de vaststelling door het college zal dit programma ter inzage worden gelegd, waarna het definitieve programma wordt vastgesteld. Vervolgens zullen bij de uitwerking van vervolgnota's waar mogelijk separate participatietrajecten worden ingericht, waarbij opnieuw omwonenden en ondernemers zullen worden betrokken.

5.4. Juridisch

Veel maatregelen zijn beleidsmatig van aard, maar landen uiteindelijk in de Verordening Fysieke Leefomgeving of in het Omgevingsplan.

5.5. Toetsing MER-plicht

De maatregelen uit het programma zijn in aanleg niet MER-plichtig. Indien centrumnota's of plannen op bedrijventerreinen een grote impact zullen hebben, zal tegen die tijd een separate project-MER moeten worden uitgevoerd. Dit is ook het geval met betrekking tot het Masterplan Breukelen. Dit zijn separate trajecten die los staan van dit programma.

5.6. Risico analyse

De effectiviteit van het Programma Economie hangt af van de medewerking van andere overheden en bedrijven. Als gemeente zijn we voor veel activiteiten afhankelijk van deze partijen.

Andere risico's voor het succes van de uitvoering van dit programma is dat we nog onbekend zijn met bijvoorbeeld de aanpak van bedrijventerreinen en centra van kernen. Daar doen we ervaring mee op om vervolgens in de herijking van 2026 onze doelen voor het vervolg te stellen. Dan kunnen we een realistischere inschatting maken van de aanpak.

6. Monitoring

6.1. Voortgang van maatregelen

In 2026 zal zoals aangegeven een herijking van het programma plaatsvinden. Daar zullen we ook resultaten en voortgang bespreken van het programma.

gemeente
Stichtse Vecht